

živanje bijede, i u nekoliko puta — naša regimeta s ponosom naglašava to — skupili smo preko 6000 kruna za cesarsku zakladu za udovice i siročad poginulih vojnika. Neke i taj glas sa fronte posluži kao glas utjehe onima, koji su ostali kod naših kuća!

Već smo u četvrti godini rata, pa ipak naša moralna snaga još uvijek nije propala, još uvijek vrši nadčovječna djela, a dokaz je ponosa i otporne snage našeg naroda sa obala Jadranskog Mora. Kao što one hrđi naše nepokolebivo i ponosno stoje, prkoseći i moru i vjetrovima, i narod naš postojano stoji na braniku ponosa svoga.

Trebalo je stati, pa gledati ljude naše, kad su, za čas zaboravljajući na strahote ratne, dobili onaj djetinjsko nevin izraz, gdje se sjećaju nekadanjeg sretnog doba, kad su pri svečanostima kolo vodili s pjesmom i svirkom, kad su tepali seji, braći, pobri, suncu, cvijeću, dragoj: kad je život pjesma bio!

Poslije dugo vremena i opet smo vidili i bacanje kamena s ramena i momačku šalu i zabavu i izabrane darove, i pjesmu smo čuli, onu iz naše zemlje i sa našeg mora i pozdrav skupni: vodili s pjesmom i svirkom, kad su tepali seji, braći, pobri, suncu, cvijeću, dragoj: kad je život pjesma bio!

Poslije dugo vremena i opet smo vidili i bacanje kamena s ramena i momačku šalu i zabavu i izabrane darove, i pjesmu smo čuli, onu iz naše zemlje i sa našeg mora i pozdrav skupni: vodili s pjesmom i svirkom, kad su tepali seji, braći, pobri, suncu, cvijeću, dragoj: kad je život pjesma bio!

Osvojom zgodom još je nešto jasno došlo do izraza

Vidjelo se je sa koliko se poštovanja ponašaju naši ljudi prema g. oficirima koji razumiju njihovu dušu, i sa koliko ljubavi promatraju naši oficiri svoje ljude. Bez razlike vjere i narodnosti, okupljeni mišlju koja je svima ljudima zajednička, spojeni sa pojavom ličnosti, koja podjednako cijeni sve narode u državi, odužujući se uspomeni svojih palih drugova, odzvali smo se cesarevu pozivu.

Već ovdje, stvarajući novu Austriju sa duhom bratstva, snosljivosti i pomirljivosti, bili smo svi jedne misli. Oficiri su vidjeli u svojim ljudima ideal ponosa i trpljenja, a ljudi u svojim oficirima ideal poštovitosti. Neke dobri Bog blagoslovi djelo naše i neka ublaži patnje i boli onih, što tuže kao i mi za našim palim drugovima! A vi, najmiliji naši, što ste ostali kod naših kuća, kao čuvari domaćeg ognjišta, imajte i unaprijed pouzdanja u vaše dobre i ponosne sinove. Ne propada narod, koji ima ovakove sinove. Bog nek nam bude svima u pomoći!

DALMATINSKE VIJESTI

Dan rođenja Njez. Veličanstva Cesarice i Kraljice Zite.

U četvrtak je u Zadru lijepo proslavljen dan rođenja Nj. c. i k. Apost. Veličanstva premilostive naše Cesarice i kraljice Zite.

Sjedišta svih državnih i pokrajinskih vlasti i ureda, općine i sjedišta društava i brodovi u luci bili su okićeni zastavama, a bile su i mnoge privatne kuće.

Na 10 sah. prije podne bila je u prvostolnoj crkvi Svete Stošije svečana služba božja.

Pontifikao je preuzviseći gosp. nadbiskup dr. Pulitić. Bili su na službi božjoj, u zastupstvu N. P. gosp. Namjesnika, presvijetli namjes. savjetnik *conte Viscovich* na čelu namjesništvenog prestavnstva, presvijetli gosp. predsjednik Sabora dalmatinskoga dr. *Lučević*, preuzviseći gosp. predsjednik prizivnog Suda plem. *Benedetti* s predsjedništvom sudskih vlasti, predstojnici i predstavnici svih ostalih državnih vlasti, upravnik općine zadarske dvorski savjetnik *Skarić*; upravnik trgovačke komore zadarske savjet. *Duboković*, sa gospodinom sav. *Mazzocco* i *Giaccasa*, predstavnik odvjetničke komore zadarske, odvjet. dr. *Skurce*, i mnogo druge gospode.

Od vojništva prisustvovali su postajni zapovjednik puk. *Tramer* i mnogi časnici, prisustvovalo je takogjer ođaslanstvo dalmat. Veterana, općinski stražari i mnogo gragjana.

I u gr. ist. ovdajšnoj parohijskoj crkvi bio je proslavljen dan rođenja Piezina Veličanstva, naše Cesarice. Svečano blagodarenje ođsuzio je preosvešteni zadarski episkop dr. *Dimitrije Branković*. Blagodarenju su prisustvovali predstavnici c. k. Namjesništva, c. i k. Vojske, Zemaljskog Ođbora, profesorski zbor gr. ist. bogoslovije sa svima bogoslovcima, članovi crkveno-općinskog savjeta i mnogo pobožna svijeta.

Previšnje odlikovanje.

Njezino se Veličanstvo Cesarica premilostivo uđostojila da udijeli grofici *Ani Attems-Heiligenkreuz* Jelisavin red prvoga razreda.

Akcija za sakupljanje članova i đoprinosa za Crveni Križ po školskoj mladeži.

Do malo će dana započeti pod upravom c. k. Pokrajinskog školskog vijeća u Zadru akcija za sakupljanje članova za ovo pokrajinsko pripomoćno društvo Crvenoga Križa i njegovih podružnica u Dalmaciji, a to putem učenika pučkih, gragjanskih i srednjih škola.

Svrha je ove akcije ta, da se sakupljanjem što većeg broja članova povisi imovina kolu ovog pokrajinskog pripomoćnog društva Crvenog Križa toli njegovih podružnica. Jedino, ako ovo društvo i njegove podružnice budu imali na raspolaganje dovoljnu gotovinu, moći će da ne samo u vrijeme rata, nego, i iza rata — kada će morati udovoljiti velikom zahtjevu pripomaganja nemoćnih i ranjenih vojnika — ispune svoju zadaću.

Članarina iznosi samo 4 kruna na godinu, koji iznos, može svaka osoba, ma pripadala i najnižem sloju pučanstva; lasno đoprinjati za veliku, đapače najveću humanitarnu svrhu: pripomaganje bolesnih i ranjenih vojnika.

Pokrajinsko se pripomoćno društvo Crvenoga Križa nada, da će naša budna školska mladež naći kod svakog pojedinog opće poznatu dalmatinsku đarežljivost.

Odlikovanje.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premilostivo uđostojilo podijeliti zlatni krst za službu na vrci kolajne za hrabrost financ. konc. đru. Nikoli *Iveti* na zem. financ. ravnateljstvu u Zadru, u priznanje izvrsnog poslovanja u osobitoj službi.

Imenovanje.

Ministar trgovine imenovao je obrtnog pristava inž. Marka *Mladinea*, obrtnim nađzornikom drugog razreda.

Ispiti.

Na 2 maja svršili su ispiti osposobljenja proljetnoga roka o. g. pred ispitnim povjereništvom za opće pučke i za gragjanske škole u Dubrovniku.

Ispitima je upravljao zamjenik upravitelja povjereništvu, č. k. vladin savjetnik prof. Antun *Krileć*, direktor preparandija.

Prijavile se 19 kandidatica i 2 kandidata za opće pučke škole, a 1 kandidatica za gragjanske. Svi su bili pripušteni i svi su se prikazali, osim đvijju kandidatica za pučke.

Bile su osposobljene s odlikom za opće pučke škole: *Hančević* Dinka, *Krileć* Anka, *Totić* Anka, i *Vukanović* Kristina, a osposobljeni su: *Andreis* Marija, *Bijele* Marija, *Hrdalo* Marija (Sestra Hijacinta) *Jadrić* Anka, *Joković* Katica, *Kovačić* Marija, *Krištović* Lucija, *Mikjelj* Miloš, *Novak* Antica, *Nožica* Mato, *Parsić* Jelka, *Radić* Angjelija, i *Vuletić* Angja.

Dvije su kandidacije ođstupile preko usmenih ispita.

Bila je osposobljena za gragjanske škole: *Milinković* Magdalena, (Sestra Angjela) za poučavanje predmeta iz III. stručne ili matematično-tehničke skupine.

Usto je već osposobljena pučka učiteljica sa slovenskim i njemačkim nastavnim jezikom, *Gorup* sestra Urbana bila proglašena sposobna za samostalno poučavanje u pučkim školama s hrvatskim ili srpskim nastavnim jezikom.

Decesso.

È morta ieri mattina improvvisamente, nella grave età đ 82 anni, la signora Elena *Krekich*, vedova đel consigliere aulico đel Tribunale d'Appello Simeone *Krekich*. — Sebbene da lunghi anni condusse vita ritiratissima, ðebita tutta con mirabile alearità alle cure famigliari eđ a pratiche ðevote, era sempre viva nella memoria đ quanti ne ricordavano la benefica operosità, spiegata nei suoi anni migliori e lungamente esercitata quale promotrice e sostenitrice đ pie opere religiose e filantropiche. La congregazione delle «Figlie đ Maria», («Asilo delle Orfanelle») devono in grandissima parte la loro esistenza alla sua iniziativa, all'opera sua intelligente provvida zelantissima, onde fu insignita đella medaglia pontificia *Pro Ecclesia et Pontifice*.

Per spontaneo impulso dell'animo buono e caritatevole, soccorse e confortò poveri e sventurati, sovvenne ignorate indigenze, facendo segrete elemosine evangelicamente; operò il bene sempre e dovunque, evitando di farne mostra, studiandosi piuttosto di celarlo agli altri.

Al figlio dr. *Natale*, consigliere superiore đ finanza a riposo, alla sua famiglia eđ agli altri congiunti le nostre sincere condoglianze.

Čitula.

Pišu nam iz Spljeta, 15 o. m. Nakon duge i teške bolesti umro je ovdje juče Oto *Kobenzl* sin pok. *Josipa Kobenzla*, zaslužnog profesora gimnazije u Dubrovniku. Pokojni Oto bijaše ođ više godina nastajan u Spljetu kao profesor kemije i analitičar kod kemičke postaje, a bijaše sa svoje đobrote i učenosti ođ svakoga cijijenjen. Laka mu zemlja!

Nozze.

Mercoledì sera la gentile signorina *Carmen Vidulich*, figlia dell'ill.mo signor direttore provinciale di finanza, vicepresidente sig. *Giovanni Vidulich*, diede la mano di sposa al sig. cap. *Guido Cosulich*, ispettore della Società di navigazione a vapore Austro-Americana.

Alla coppia felice auguri e congratulazioni.

Gostovanje đalmatinskih umjetnika na Rijeci.

Pišu iz Rijeke: Društvo za pomaganje djece priredilo je otrag malo đana u općinskom teatru veliki đobrotvorni koncert. Između ostalih sudjelovao je koncertu i prof. *Batišić* iz Zadra, koji je poznat u Dalmaciji kao izvrstan tenor. On je pjevao ariju iz «Ballo in maschera» i đvojepjev iz «Rigoletta». Općinstvo je bilo razdragano, te je mladom hrvatskom umjetniku iz Dalmacije priredilo burne ovacije. Štampa je s najvećim priznanjem zabilježila njegov uspjeh. «Giornale» je napisao, da se ođavna na Rijeci nije čuo tako liep tenorski glas. «Ako se on — piše taj list — ođluči za pozorišnu karijeru, mi smo uvjereni, da će nakon malo mjeseci učenja moći pjevati na boljim pozorištima i polučiti velikih uspjeha». «Bilancja» ističe, da *Batišić* ima takav timbar glasa i tako čuvstvenu interpretaciju, kakovi se često ne susreću ni kod poznatijih umjetnika.

Per iniziativa della Società degli amici dell'infanzia di Fiume e sotto il patronato del Comune venne dato in quel teatro comunale un grande concerto organizzato dal nostro concittadino, il signor *Giuseppe Brainovich*.

Un orchestra di 55 professori, rafforzata da elementi della banda dell'i. e r. Marina di guerra — sotto la valente direzione del M.o *Brainovich* — aprì il concerto colla sinfonia «Coriolano» di Beethoven, lavoro complesso di grande levatura, a la quale seguì la «Danza delle ore» della «Gioconda», brano magnificamente interpretato, che dovette essere bisato. Ma il punto culminante del programma ha consistito nell'eccellente esecuzione del celebre «Stabat Mater» del Pergolesi da parte di un coro cittadino accompagnato dall'orchestra. L'esecuzione — a merito delle cure faticabilissime del M.o *Brainovich* — fu ammirabile per coloritura e fusione, per finezza e disciplina, tanto che la folla accorsa al trattenimento

— e vi era tutta l'elite di Fiume — tributò ripetutamente al valentissimo maestro organizzatore spon-tanei entusiastici applausi.

Al M.o *Brainovich* venne fatto omaggio dalla Società promotrice del concerto di una corona d'alloro, d'una bacchetta d'argento e d'ebano, e đal coro di un bastone col manico d'argento.

Nel registrare con compiacenza questo meritato successo del nostro concittadino, pel quale i giornali di Fiume e Trieste hanno parole piene di ammirazione, gli auguriamo nuovi trionfi artistici, che varranno sempre più a far emergere le sue distinte qualità di maestro concertatore, già apprezzate đal pubblico della sua città natale.

Naša đjeca u Hrvatskoj.

Pišu iz Zagreba, 14 o. m. Sinoć je prispjelo riječkim vozom na prolazu kroz Zagreb u Grgjevac pedesetero hrvatske đjce iz okolice Zadra. Đjcu su na državnoj stanici dočekale dalmatinske gospogje, te će ostati u Zagrebu đanas i sutra.

Kotarski opskrbni ođbor za učitelje, svećenike, općinske i pokrajinske činovnike u Zadru

đijeli 5 kg krumpira po osobi, ali samo članovima po selima ove općine. Cijena je 1 kr. za učitelje, a 1'50 kr. za svećenike. Čekati će se 8 đana, jer krumpir lako može poći po zlu.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Promjene u đvoranstvu Nj. c. i k. Apostolskog Veličanstva.

BEČ, 10. Cesar je, na molbu prikazanu mu s zdravstvenih obzira, otpustio prvog vrhovnog majordoma princa *Hohenlohe-a* i podijelio mu veliki križ *Reda Sv. Stjepana*; imenovao je prvim vrhovnim majordomom dra *Josipa grofa Huniady*.

Cesar je, takogjer na molbu prikazanu mu sa zdravstvenih obzira, digao glavnog pobočnika pješadijskog generala von *Marterer-a* sa mjesta predstojnika vojne kancelarije, te mu na današnjoj audijenciji predao veliki križ *Leopoldova* reda s ratnom dekoracijom. Imenovao je dosadnjeg zamjenika predstojnika vojne kancelarije, pukovnika glavnog štaba baruna *Zeidlera-Daublebsky* generalmajorom i glavnim pobočnikom. *Zeidler* je ođregjen nasljednikom *Marterera*.

RAT.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog štapa.

BEČ, 10. Službeno se javlja: 10 maja 1918.

Na jugo-zapadnom bojištu. Osobitih dogagjaja nema.

BEČ, 11. Službeno se javlja: Talijansko bojište:

Na talijanskoj fronti bila je jučer obostrana izvidnička i letjeljčka djelatnost opet vrlo živa. Doglavica generalnog štapa.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog štapa.

BERLIN, 10. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 10 maja 1918.

Zapadno bojište:

Na bojnim frontama bila je artiljerijska djelatnost cio dan živahna samo u području *Kemmela*, s obe strane potoka *Luce* i na zapadnoj obali *Avre*. Pošto je vatra u ovim odsječcima jako porasla, dogoše neprijateljski zagoni. Ođbijajući ove zagone i za naše žive izvidničke djelatnosti zarobismo nekoliko ljudi. Navečer i u noći, artiljerijski boj oživlje na više mjesta između *Usera* i *Oise*.

Uostalom ništa novo.

BERLIN, 11. Wolff-Bureau javlja: Zapadno bojište:

U području *Kemmela* bijaše artiljerijska djelatnost na mahove živahna. Izvedosmo omanjih preduzeća uspješno. Francuski djelimični napadi sjeverno od *Kemmela* i kod *Loce-a* bijahu ođbijeni. Na bojnom polju na *Somme* razviše se na više mjesta žestoki pješacki bojevi.

Engleske pukovnije napadoše, nakon višesatne pripreme vatrom, naše linije u *Avelugskoj* šumi, ali uzaludno; njihovi napadni valovi pretrpiše u našoj vatri najtežih gubitaka. Na isti način napadoše noćni neprijateljevi napadi na *Hangard*. Na zapadnoj obali *Avre* Francuzi se učvrstiše u *Grivesneskom* parku; uostalom njihov se napad skrši zatim krvavo. U *Apremontskoj* sumi ođbismo zagon jednog francuskog bataljona, pojačanog pionirima i plamenim strojevima. Jugoistočno od *Apremonta* i sjeverno od *Parroya* zadadosmo Amerikancima jakom minskom vatrom teških gubitaka.

Drvi general. kvartirmajstor *Ludendorff*.

Sinoćnji izvještaj njemačkog velikog glavnog štapa.

BERLIN, 10. (na večer). Wolff Bureau javlja:

Ođbijen je engleski djelimični napad sjeverno od *Alberta*; isto je tako propao francuski zagon u *Apremontskoj* sumi.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 10. Si comunica ufficialmente: 10 maggio 1918.

Teatro della guerra sud-occidentale. Nessun avvenimento particolare.

VIENNA, 11. Si comunica ufficialmente: 11 maggio 1918.

Teatro della guerra italiano: Sul fronte italiano l'attività di ricognizione ed aviatoria fu ieri da ambo le parti di nuovo assai attiva.

Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 10. Il Wolff-Bureau comunica: Grande quartiere generale, 10. maggio 1918. Teatro della guerra occidentale:

Sui fronti di combattimento l'azione dell'artiglieria durante la giornata fu vivace soltanto nella regione del *Kemmel*, dall'una e dall'altra parte del torrente *Luce*, sulla riva occidentale dell'*Avre*. Ad un'intensificazione di fuoco più forte, in questi settori fecero seguito punte nemiche. Nel respingerle ed in una vivace attività di ricognizione abbiamo fatto dei prigionieri. Alla sera e durante la notte fra l'*Iser* e l'*Oise* si ravvivò in più punti la lotta d'artiglieria. Del resto nulla di nuovo.

BERLINO, 11. Il Wolff-Bureau comunica: Grande quartiere generale, 11 maggio 1918.

Teatro della guerra occidentale: Nella regione del *Kemmel* l'attività dell'artiglieria fu ad intermittenze vivace. Abbiamo eseguito con successo operazioni minori. Attacchi parziali francesi a nord di *Kemmel* e presso *Loce* furono respinti. Sul campo di battaglia della *Somme* si svolsero molteplici violente lotte di fanteria.

Reggimenti inglesi, dopo un'azione a fuoco di parecchie ore, attaccarono inutilmente le nostre linee nel bosco di *Avelug*. I loro scaglioni di attacco subirono sotto il nostro fuoco gravissime perdite.

Fallirono del pari gli attacchi notturni del nemico contro *Hangard*. Sulla riva occidentale dell'*Avre* i Francesi presero piede nel parco di *Gri-vesnes*. Successivamente il loro attacco crollò altrove sanguinosamente. Nel bosco di *Apremont* abbiamo respinto la punta di un battaglione francese, rinforzato da pionieri e lanciafiamme.

Con forti spari di mine abbiamo inflitto agli Americani, a sud-est di *Apremont* ed a nord di *Darroy* gravi perdite.

Il primo quartiermastro generale *Ludendorff*.

D. KASANDRICH odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

JAVNA ZAHVALA.

U prevelikoj žalosti, što me je zadesila pre- ranom i nenadnom smrću ljubljenog mog supruga

D.ra Gustava Pfeifera c. k. poglavarstvenog komesara u Makarskoj,

primila sam toliko i takih iskaza bolne sućuti od strane njegovih prijatelja i znanaca iz grada i kotara, da su mi bili blagi meħet na ranjenu srću. I ti iskazi ostali će meni i svim mojim duboko usagieni u duši, jer će nas sjećati iskrenog prijateljstva i lijepe uspomene, koju je mili pokojnik dobrotom svoga srca i otvorenom svojom suradljivošću znao steći u višegodišnjemu svomu boravku u Makarskoj.

Svima ostajem harna i zafalna do groba, a osobito gosp. gradonačelniku *Silviju Matuloviću*, koji je zemne ostanke dragog pokojnika dao sahraniti u obiteljskoj svojoj grobnici. Neke svima Bog svakim dobrom odvrati!

Makarska, 29. aprila 1918.

Ucvijeljena *Paola ud. Pfeifer* za se i obitelji *Pfeifer* i *Greifeneder*.

RINGRAZIAMENTO.

Nell'immane sventura che mi ha colpita con la prematura e repentina morte del mio indimenticabile marito

D.r Gustavo Pfeifer i. r. commissario distrettuale in Makarska

tante e tali furono le attestazioni di mesto cordoglio, ricevute dagli amici e conoscenti del defunto dalla città e dal distretto, che riuscirono di dolce balsamo al mio cuore afflitto. Attestazioni queste, che rimarranno profondamente radicate nel mio animo e in quello dei miei congiunti, e ci rammenteranno sempre la sincera amicizia ed il dolce ricordo lasciati dal defunto per il suo buon cuore, e la gentile compiacenza addimostrata nella sua lunga dimora a Makarska.

A tutti rimarro riconoscente fino alla tomba, specialmente per il lmo sig. podestà *Silvio Matulović*, il quale volle che i resti mortali dell'indimenticabile defunto venissero deposti nella sua tomba. Tutti l'iddio largamente rimunerì!

Makarska, 29 aprile 1918.

La desolatissima *Paola vedova Pfeifer* per se e per le famiglie *Pfeifer-Greifeneder*.

Saboranta (naučnika) i jednu sluškinju traži za svoj Atelier *Zubat* K. *Neumayer*, ulica *Tribunala*; predstaviti se ođ 1-2.

Go
Cije
Kr. 15—
Na polugo
Sasta
BEČ
lohe kre
sutrašnje
Karla. T
i državni
da se s
Burianov
BEČ
je na 15
cara u v
Karla na
ličanstva,
poglavica
klisar u
S nj
žavni kar
general L
i carski r
Visok
iskreno r
prevljali
skim i v
današnje
monarhije
u svim o
koji posto
Prav
već su u
bilo je, n
obiju stran
stro-Ugar
slavno op
O sastan
BEČ.
o sastanku
stranih đ
stanu, nov
objašnjenj
Stari
obrane, n
skog rata
kao takov
nas se nap
svijeta nap
zivnog sav
uvjete za
eo za sva
saveza. U
stima dvoji
nas znači
neprijatelj
vlasti dvo
tuaciji, i đ
napada, n
Ovaj
okviru sav
nastoji. Sa
ratova; dvo
on brani p
misao jed
lasno je, de
Uzroci po
Govori
rat mnogo
ona stara r
Izmegju
čovjek slab
filjenja, koje
pristao nije.
žinu nepisn
da znadu č
staljiju za đ
nagju uvijel
tugja ruka, k
pa oni pism
je meni vrlo
uragoljan, k
da se malo
smijeha, a
nastao — im
se sjeta — u
— o velikim
kojemu se —
gori i riba u
veselo raspo
đomom i osv
narodna nije
Eto i minul
lom — nije
laznika, ni b
đan prošao u
A Uskrs? —
sunca, sumo